

esse in luna, sic confirmabat. Quomodo in terra, Sole oriente primo montium vertices, tum partes
mediae, et tandem inferiora, vellesque ipsae illuminantur; ita et in luna contingit videre, partes quasdam illu-
minari, quae postea sensim lumine auferuntur, et demum reliquis partibus luminosis coniunguntur. Indicia
est autem, etiam in luna partes illas primo illuminatas, alijs esse umbrationis. Ego vero hanc confirmationem
ita mihi confirmari uidebam, ut etiam de opposita dubitarem. In terra enim id. idco contingit animadu-
haberi, quae Sol motu suo diurno, sensim supra horizontum eleuetur, idque sensim abiat atque alias montium
partes immobiles, illuminat. In Luna uero, quamuis etiam montesam concederem, non uidi quomodo
similes mutationes fieri possent, cum ipsa immobiles non existat, sed una cum Sole motu diurno re-
preatur, atque ad id eodem semper modo a Sole illuminetur. quod enim a Sole motu proprio recedat uel au-
dat, id mihi non uidebatur tanti momenti, ut tam notabilem quam abierit, faceret mutationem uadon-
modo paucisq; horis, quae.

Atque haec sunt quae tunc mihi occurrerunt contra Nuncium tuum Sidoniam, cum me superiori anno
in Sicilia, duobus seu mensibus post quem a te discessit, Paucorum conuenisset; etiamque omnino eius animi
secum ut per litteras de eisdem illis consultarem: quia uero propinqua Roma uisitatus eram, placuit
tunc mutari propositum, et deferre mecum Romam officium scribendi. Cum uero superiori Autumno Roma
uiderem, atque et Claudio intellegissem eodem te quomodo primum uenturum esse; itaque mutui consilium
tunc melius expediret, quam scribere ad te. quamuis enim scribendo, uel in uero desiderio et postea satisfactum
exples tamum nullo modo potuissent: exhibetur uero, ut spero, ubi te, teo famosissimo cum instrumento
coram conspexero, et te monstrat didicero, quae haec uisum diseri diu multumque optauer. Sed placuit
ta etiam uirtute mihi satisfactum, praesertim quia ita postulatum uidebat, tua beneuolentia, quam postea
mihi in hinc ad Clauum dati uirga me non obscure monstrasti: quae etiam fecit ut tecum exera-
liberum quam debuoram, observationibus meis, quas admirari potui, suspicari ac deprehendere, de buorum
aliquae opponendo. Sed spero facile dabis ueniam quam haec uisum pluribus dedisti usque daturus
multis alijs, quas ad hoc sustinas quidem aduersarios sud non times. Credite difficultatibus cuius
modi sunt quae afferis, facile uidi me potui me debent, et sat feci quam durum sit opinionem
sit seculorum ueterum in hinc uirtute, totum sapientum auctoritate corroboratis, nunc etiam de sum.
Et rem uisum ipse saltem eo modo quo per Romam instrumenta licuit, ea quae uentur ut primum
in orbem prodigia inuicisti, ipse oculis proprijs inspicissem, alijsque nonnullis demonstrare,
noscio si adhuc, tuis rationibus asperitur. Sed iam experientia tandem dedit, nequaquam hallu-
cinatio non esse, quod circa louem, quatuor louianos satellites conspexeris, utro citroque oberrantes
et quod de magnitudine hinc a sunt, uis aliter uide de fandi posse. Stellas etiam nebulosas, et
partes seu orbis caeli albicantes, minimam quorundam stellarum copiam esse. et quamuis in uia
lactea non ubique tanta apparat multitudo, quam tam eiusdem amplitudo desiderat, id tamen alijs loui-
finibus concludi uideatur. plures etiam illic esse, quamuis praeter nimiam paruitatem per instru-
menta haec minus fabricata, et non distinguantur. Haec Clauus, iam quotquot sunt Romae noua
phenomena inspicere, tecum fruantur uel curius curte quam antea a te discesserunt, et ego sane
plurimum mirarer si quis inspicitur qui ea quae uidi uident, non uero diderunt. Tatis prope
non locum, sed sicum, cumque sensu, uolens atque industria pugnauit. Soli proprijs aliquid

considerandum putarem, si tamen quae alij praerubra in observationibus praedicti se vidisse affirmant, ipsi vidisse non negent.

Sed audire fortasse ex me desideras quid, quaeve ratione ea quae pauci vidisse praerubra te, vel circa non sine te, ipse cum alijs vidisse sint. sic ergo accipe. In sicilia instrumentum quo novae vidisse stellas nullam offendere, sed magis Neapoli dum illi transivim. saltem in Luna maquam vidisse huc notate dignam. Romae vero ut appuli, in uani ex nostris unum, Joannem Parlatum Lembum, qui ante quam quicquam intellexisset de his, praerubra qui Cusdora, non tam ad imitationem altius, sed potius ut coniectura factis, de tum Luna maquam huc, nem stellas in Pleiadibus, orione et alijs planis observavit Planetas tamen novos non vidit. Porro non parvo cura labor ac diligentia, tanta praerubra Praerubra fieri procuravit, ut etiam tuis, quae Romae ad diversos missis, comparati vel etiam praerubra poterint; quibus tandem. novas Planetas, saltem portionem caelo detegimus. Quod vero postea clausi eosdem agnovimus, hoc omnino munificentia Dni Antonij Santini, tribuendum est, cuius Praerubra, quod secundo Patri Claudio Venetis dono misit. quo quidem hadenus praerubra non vidi. quamvis enim non sit clarissimum, multiplicat tamen plus mille, immo mille et sex ducentis, fuitque sum officium non male, etiam cum diversis vitis concavis, quod in alijs non deprehendi. Hoc est instrumentum non sex a duobus mensuris, non solum agnovimus manifestissime Jovialis sidera, sed annotati etiam caput eorum uari situs, etiam et antiquorum ex te intelleximus modum tum in notandis distantijs, uti sumus uisa lous diametro, non hoc. Et qui superius commoda offerebatur occasio inspicendi Venetiam, aduertimus quidem illis nescio quid desiderat in oculi corpore, sed in principio id Praerubra potius adscriptum quam astro. non multo post, etiam ante quam a te moniti fuissim. clarissima observavimus, non praerubra fuisse desiderium; sed in uera Venetiam non luna sensim hinc in despectu dum soli appropinquat. et quidem praerubra Praerubra videtur tunc Venetiam, non multo minora dimidiata luna; postquam vero a te moniti sumus, capi etiam inuestigari modum ut eandem eo modo vidisse quo Lunam. id quod etiam ex parte assequutus videtur. quamvis enim eius splendorem non prorsus optinuerim, sustulit tamen cum qui ualida luminis constantia prorsus distinguere non permittit. Et de praerubra Praerubra re nos temporari, ut eandem Venetiam, non ipse solus sed plures alij nos, et Clausi ipse, inspicimus non ut ante quasi dimidiata sed uel omnino Luna equalium uel non multo minorum. et hoc ita esse omnino comprobavit observatio ad Venetiam sancti Antonij facta; quando Lunam uno oculo uisam sine praerubra, et Venetiam altero cum praerubra, comparari, et praerubra concessum fuit, omnes enim qui tunc ad praerubra aderant et uiderant, aequalia inter se, quae uidebant, se fatentur uidisse. Quantum tunc desiderabam tuam praerubra, ut praerubra praerubra nocte, qui observationes tuas appropinquare conatur. praerubra enim non facile eandem sed nec similem inditaram. Fortitan hoc tunc Praerubra cillo quod modo temporari, multo uisum Venetiam Luna maquam. Sed uideo me scribendo longius proceperam usque quam proposueram; quare hinc facio, et illud me ad praerubra ad a te pro ut si graue non sit quae primum ad nos misit, forma illius in qua praerubra Praerubra elaboras, secundum, nisi forte cum ea coincidat quam ex conuisione praerubra Santini collegi ex Praerubra 2 1/2. Patri Claudio una cum Richardi Mathopos studiose planum salutem et amice sine mecum exspectat. Vale, et praerubra inter uel ultimum bonum concede. Roma 22. Jan. Anni 1611.

T. D. n. J. hucus. Christophorus Gronbergorus.

Faint, illegible handwriting at the top of the page, likely bleed-through from the reverse side.

Second section of faint, illegible handwriting, continuing from the top of the page.

All M^{re} sig^{re} et M^{re} sig^{re} Gabriel
Gabriel

Stenberger

~~Large, stylized signature or scribble, possibly reading 'Girard'.~~



Bottom section of faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or reference.